

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Somogyi János ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I.r. és II.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) II.r. felpereseknek a I.r. alperes neve (I.r. alperes címe) I.r., a Dr. Mester Katalin ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neve (II.r. alperes címe) II.r. és III.rendű alperes neve (III.r. alperes címe) III.r. alperesek ellen vállalkozói díj elszámolása iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. február 2. napján kelt 5.P.21.986/2007/20. számú ítéletével szemben a II.r. alperes által 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét részben megváltoztatja és a II.r. alperest terhelő marasztalás összegét 2.372.960 (azaz kettőmillió-háromszázhetvenkettőezer-kilencszázhatvanezer) Ft-ra és kamataira leszállítja azzal a pontosítással, hogy a késedelmi kamat mértéke a mindenkorai késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy a felperesnek 15 nap alatt fellebbezési eljárási rész költség fejében 80.000 (azaz nyolcvanezer) Ft + áfa ügyvédi díjat fizessen meg.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II.r. felperesek részére egyetemlegesen 2.512.960 Ft-ot, ennek 2006. január 1-jétől a kifizetésig terjedő időre számított törvényes kamatait és 469.500 Ft perköltséget. Az I. és III.r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen 15 napon belül fizessenek meg a III.r. alperesnek 200.000 Ft perköltséget, az I.r. alperest képviselő ügygondnok részére 120.000 Ft perköltséget.

A felperesek családi házuk átalakítására és tetőtér beépítésére 1998-ban kaptak jogerős építési engedélyt. Ezt követően a családi házban belső átalakítások

történtek és megépült a tetőtérbe vezető vasbeton-lépcső alsó szakasza. 2005. júliusában a családi ház tetőtér építési munkáira vonatkozóan a II.r. alperes előzetes kalkulációt készített és 2005. július 19-én a felperesek 2 millió Ft-ot átadtak a II.r. alperesnek anyagvásárlásra. 2005. augusztus 2-án a felperesek és a II.r. alperes írásbeli építési szerződést készítettek, amelyet az I.r. alperes, mint vállalkozó nevében a II.r. alperes írt alá cégbélyegző alkalmazása nélkül. Az I.r. alperesi Kft-nek a II. és a III.r. alperesek voltak a tagjai, a III. r. alperes volt a képviseletre jogosult ügyvezető. A perben a II-III.r. alperesek becsatoltak egy 2005. július 11-ei dátummal ellátott okirat fénymásolatát, amelyen cégbélyegző nincs, mely szerint a III.r. alperes meghatalmazást adott a II.r. alperesnek az építési szerződés megkötésére. Az okirat eredeti példányát a II-III.r. alperesek nem mutatták be és az az I.r. alperes céges iratainál sem volt fellelhető. Az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, hogy meghatalmazás hiányában nem a felperesek és az I.r. alperes, hanem a felperesek és a II.r. alperes között jött létre a Ptk. 389. §-ában szabályozott vállalkozási szerződés. Az I.r. alperes nevében történt szerződéskötésre csak azért került sor, mert a II.r. alperes, mint magánszemély nem tudott számlát adni, ugyanakkor a felpereseknek az építési hitel felhasználását számlával kellett igazolniuk. A megállapodás szerint a II.r. alperes a családi ház tetőtér építésének munkáit 10 millió Ft bruttó átalányáron vállalta el, a teljesítési határidő a szerződés aláírásától, illetve a munkaterület átadás-átvételétől számított 90 nap volt. A felperesek részletekben összesen 7.200.000 Ft-ot fizettek a II.r. alperesnek elismervények ellenében.

2005. augusztus 25-én kezdődött meg az építkezés. Az építésügyi hatóság azonban leállította a munkavégzést, mert az építési engedély időközben lejárt, a födémszerkezet pedig az építési engedélytől eltérően épült meg. Az építésügyi hatóság felhívta a felpereseket fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására. Az építésügyi hatóság 2005. december 7-én kelt határozatával engedélyezte a továbbépítést. 2005. október 21-ig elkészült a földszint feletti új födém a térdfalakkal együtt, a belső lépcsők meghosszabbítása, a tető ácsszerkezete és fóliatakarás, lécezés, részben bádogozás és kéménymagasítás. A tető cserepezése meg sem kezdődött, a II.r. alperes pedig ebben az időpontban abbahagyta a munkavégzést, majd 2006. január 7-én felmondta az építési szerződést. A felperesek az építkezést más vállalkozóval fejeztették be.

A II.r. alperes által elvégzett munka anyagköltsége bruttó 3.101.724 Ft, munkadíja pedig 3.308.535 Ft, összesen 6.410.259 Ft. Ezen felül a felperesek anyag- és munkaráfordítása 809.000 Ft volt. A II.r. alperes 624.218 Ft-os kárt okozott a felpereseknek az építkezés félbehagyásával és hibás teljesítéssel. A felperesek a II.r. alperes helyett 150.000 Ft bírságot fizettek, mert a II.r. alperes be nem jelentett alkalmazottakat foglalkoztatott.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint miután a felperesek elfogadták a II.r. alperes 2006. január 7-ei felmondását, így a szerződés közös megegyezéssel megszűnt a jövőre nézve a Ptk. 319. § (2) bekezdése alapján. A szerződés megszűnéséig a szolgáltatásokat és az ellenszolgáltatásokat elszámolta a bíróság, s a Ptk. 312. § (2)

bekezdésére hivatkozással a munkák félbeszakadásával okozott kár megtérítése címén kötelezte a II.r. alperest kártérítésre.

Az elsőfokú bíróság az I. és III.r. alperessel szemben arra hivatkozással utasította el a keresetet, hogy marasztalásukra nincs érvényes jogcím.

Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamat viselése körében a Ptk. 301. § (1) bekezdésére, a perköltség viselése körében pedig a Pp. 78. § (1) bekezdésére hivatkozott.

A II.r. alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és vele szemben a kereset elutasítását, vagy pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság újabb tárgyalás tartására, újabb határozat hozatalára való utasítását kérte.

A II.r. alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályokat sértett, mert az I.r. alperes ügygondnokának kirendelésére csak az utolsó tárgyalás előtt került sor, azonban az elsőfokú bíróság addig is tartott érdemi tárgyalásokat. Előadta, hogy a felperes a színleltség és a Ptk. 200. § (2) bekezdésre történt hivatkozás tekintetében nem részletezte a tényállást. A nemlétező szerződésre a felperesek nem hivatkoztak, a bíróság ítélete emiatt sérti a Pp. 213. §-át. A Ptk. 221. § (1) bekezdésére nem volt figyelemmel a bíróság, hiszen amennyiben álképviselő jár el és a képviselt utólag akár ráutaló magatartással is jóváhagyja a szerződést, nem lehet alkalmazni az álképviselő jogkövetkezményeit. A II.r. alperes utalt a 2004. évi 181. számú eseti döntésre. Hivatkozott arra is, hogy a II.r. alperes nem késedelmeskedett indokolatlanul azösszezszerűség körében nyilatkozatának megtételével a per állását figyelembe véve.

A felperesek ellenkérelme az ítélet helyes indokainál fogva történő helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az igaz, hogy az I.r. alperes idézése nem volt szabályszerű. Az I.r. alperes nem volt idézhető a székhelyéről. A II-III.r. alperesek az I.r. alperesi Kft-t értékesítették, az újabb tulajdonosok cégnyilvántartás szerinti lakcíméről a bíróság küldeményei ismeretlen jelzéssel érkeztek vissza és a külföldi tulajdonosok kézbesítési megbízottjának idézése is ismeretlen helyre költözött jelzéssel érkezett vissza. Az elsőfokú bíróság a perben a 13-I. számú végzésével az I.r. alperes részére ügygondnokot rendelt ki és hirdetményi kézbesítést rendelt el. Az ügygondnok érdemi nyilatkozatot tett (18-I/A/1. sorszám alatt), és ezt követően a perben eljárta. A per vele szembeni addigi anyagát nem kifogásolta, az I.r. alperest hátrány nem érte, vele szemben, illetve a többi peres fél esetében sem minősül az eljárási mulasztás a Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezési oknak.

Az I.r. alperest 2009. december 19-ei hatállyal törölték a cégnyilvántartásból.

Az elsőfokú bíróság ítélete az I.r. alperessel szemben és a III.r. alperessel szemben is fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, így a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének e rendelkezéseit nem érintette a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében.

A keresetmódosítások önmagukban nem adnak alapot a kereset elutasítására. A felperesek elfogadták az I.r. alperes okfejtését arra vonatkozóan, hogy nem létező szerződésről van szó az I.r. alperes és az I-II.r. felperesek között (13. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv). A felpereseknek a Pp. 146. §-a szerint a keresetváltoztatásra lehetőségük volt, ebből pedig következik, hogy az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseten, nem sértette meg a Pp. 213. §-át.

A Ptk. 402. §-a szerint minősülő 2005. augusztus 2-ai keltű építési szerződés nem színlelt, mert ahhoz a szerződő felek között akarategységnek kellene lennie, ez pedig a perbeli esetben nem állapítható meg.

A II.r. alperes a szerződésben az I.r. alperest tüntette fel vállalkozóként, így a felperesek abban a hiszemben voltak, hogy az I.r. alperessel szerződtek és a II.r. alperes az I.r. alperes nevében jár el. A II.r. alperes azonban nem volt az I.r. alperes törvényes képviselője, hiszen a cégnyilvántartás szerinti ügyvezető a III.r. alperes volt. A 19/A/1. alatt csatolt meghatalmazáson nincs cégszerű aláírás, a meghatalmazásról a felperesek nem tudtak, annak létét vitatták. A szerződésben a meghatalmazásra nem történt utalás, sőt annak csatolása időpontjáig az alperesek sem hivatkoztak a meghatalmazásra. Ilyen körülmények között kétséges, hogy a meghatalmazás létezett volna az építési szerződés megkötésének időpontjában.

A III.r. alperes azt állította, hogy a II.r. alperes az I.r. alperes képviselőjeként járt el, és ennek bizonyítására csatolta a meghatalmazást is. Ennek azonban ellentmond az 1/F/2. sorszám alatti költségvetés, melynek kézzel írt eredeti változatából nem derül ki, hogy az az I.r. alperes ajánlata lenne; az 1/F/3. sorszám alatti elismervényeket a II.r. alperes a saját nevében állította ki és azokban utalás sincs az I.r. alperesre. A II.r. alperes ugyan hivatkozott arra, hogy az általa átvett pénzüsszegeket az I.r. alpereshez befizette, azonban ezt az állítását semmivel sem bizonyította a perben. Nem bizonyította azt sem, hogy az I.r. alperes részéről tényleges teljesítés, ráfordítás történt volna a perbeli építkezésre. Amennyiben az I.r. alperes részéről bármilyen ráfordítás történt volna, úgy azt bizonyítani lehetett volna anyagszámlával, alkalmazotti bérkifizetésről szóló irattal, alvállalkozói szerződéssel, számlával, egyéb bizonylattal. Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság helyesen vont le következtetést arra, hogy az építési szerződés az I.r. alperes és a felperesek között nem jött létre. A felperesek - a II.r. alperes fellebbezési támadásával szemben - hivatkoztak arra, hogy nem jött létre szerződés a felperesek és az I.r. alperes között (13. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv). Az, hogy utólag számlát állítottak ki a teljesítésről az I.r. alperes nevében, önmagában nem igazolja, hogy az építési szerződés létrejött volna a felperes és az I.r. alperes között.

A Ptk. 402. §-a szerint minősülő építési szerződés megkötésekor a II.r. alperes rosszhiszemű álképviselő volt, hiszen nem bizonyította, hogy az I.r. alperes nevében jogosult lett volna képviselőként eljárni, szerződést kötni, azt sem, hogy a felperesektől átvett pénzeszközöket az I.r. alpereshez befizette volna, illetve az építkezésre való ráfordítást az I.r. alperes nevében eszközölte volna. Ilyen körülmények között csak arra vonható következtetés, hogy a II.r. alperes szándéka az volt, hogy az I.r. alperes nevének felhasználásával a saját céljára és hasznára kössön építési szerződést, ekként teljesítsen a felperesek felé. A rosszhiszemű álképviselőt tényően nem változtat az, hogy a felperesek abban a hiszemben voltak, hogy az I.r. alperessel kötöttek vállalkozási szerződést, hiszen nem vitásan a II.r. alperes járt el az I.r. alperes nevében anélkül, hogy az I.r. alperes részéről igazolt teljesítés történt volna, másrészt a becsatolt okiratok sem az I.r. alperes nevében történő eljárásra utalnak. A II.r. alperes a felperesek megtévesztésével rosszhiszeműen járt el, így a Ptk. 221. § (2) bekezdése alapján teljes kártérítési felelősséggel tartozik a felperesekkel szemben. A III.r. alperes (aki az I.r. alperes ügyvezetője, aki a II.r. alperes fia) az I.r. alperes nevében nem hagyhatta jóvá a II.r. alperes eljárását, mivel ez csak a jóhiszeműen eljáró álképviselőt mentesíti a felelősség alól. Ez okból nincs jelentősége annak sem, hogy az I.r. alperest képviselő ügygondnok az eljárás során akként nyilatkozott, hogy a II.r. alperes eljárását utólag sem hagyja jóvá (18. sorszámú beadvány).

Az elsőfokú bíróság az aggálytalan szakértői vélemény alapján helyesen számolta el az elvégzett munka értékét, a felperesek által kifizetett összeget és egyéb ráfordítást, valamint a felpereseket ért kár összegét is. A felperesek a bíróság kifizetését szintén igazolták. A felperesek 809.000 Ft-os teljesítése körében is figyelembe van véve a 140.000 Ft-os sített szállítási költség és ez szerepel a vállalkozói díj összegében is, erre figyelemmel a másodfokú bíróság a II.r. alperes marasztalásának az összegét 140.000 Ft-tal leszállította, a késedelmi kamat mértékét pedig pontosította a Ptk. 301. § (1) bekezdésének megfelelően.

A II.r. alperes a kereset összecszerűségét vitatta ugyan, de nem részletezte milyen okból, s a szakértői vélemény megállapításaival kapcsolatban sem tett konkrét nyilatkozatot. A szakvélemény kellően részletes, indokolt, így aggálytalan.

A másodfokú bíróság a kifejtett indokokra figyelemmel részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A fellebbezési eljárás költségeinek viselésére vonatkozó rendelkezés a Pp. 81. § (1) bekezdésén és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2011. január 26.

Dr. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pestovics Ilona s.k.
előadó bíró

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő